

denrigsminister, idet han paa Kommuner-nes Vegne fandt mange Indvendinger at gøre, i alt Fald mod den Maade, som der da var foreslaaet. Det er nu et Spørgsmaal, om ikke de samme Betæneligheder rejse sig ved Spørgsmaalet, som det nu foreligger, og om der ikke kunde være Opfordring til at tage Hensyn dertil ved Enkeltheder i Forslaget. Den Ordning, som Kultusminister Bardenfleth havde tænkt sig i saa Henseende, var, at der for de enkelte Handlinger vel ikke skulde betales til Præsten, men ydes en Kændelse til Kommunekasserne; saaledes er man gaaet til Værks i andre protestantiske Lande. Det kan maaske ogsaa have sine Betæneligheder, jeg skal ikke paastaa noget bestemt i den Retning, men det peger paa, at det maaske for Kommunernes Skyld kan betragtes som havende nogen Betænelighed med Hensyn til Accidenserne at gaa netop den samme Vej, som man skal gaa ved Højtidsoffers Afløsning.

Det er disse Enkeltheder i Forslaget, som jeg finder det rimeligt at opfordre det Udvalg, som sandsynligvis vil blive nedsat, til at tage i Betragtning, idet jeg forøvrigt forudsætter, at Forslaget som saadant maa fremmes og om muligt bringes til en Afslutning, der kan tilfredsstille de mange Ønsker, der utvivlsomt mange Steder ere til Stede om en anden Ordning end den nuværende.

S. Jensen: Da den højtærede Minister indbragte det foreliggende Forslag her i Tinget, fandt jeg, at han havde gode Grunde dertil. En af disse Grunde var, at han fandt, at Offer og Accidenser ikke ere tidssvarende. Det Ord „tidssvarende“ har i og for sig ikke nogen stærk Klang, det er noget ubestemt. Men paa den anden Side tager man neppe fejl, naar man ved Ordet „tidssvarende“, som det her bruges, peger paa, hvad der er den offentlige Mening, den almindelige Folkemening om disse Ydelser. Og saa maa jeg for mit Vedkommende ubetinget give den højtærede Minister Ret i, at den Maade, hvorpaa disse Ydelser bringes, er ikke tidssvarende. Den offentlige Mening er derimod, og det er ikke saa underligt. Det kan gerne være, jeg vil godt tro, at de faa eller forholdsvis faa, der holde paa, at disse Ydelser skulle vedvare under deres nuværende Form, har Ret i den Paastand, at det har i Fortiden været et Baand mellem de offernydende og de offerydende, men det er sikkert ikke Tilfældet nu. Jeg tror, at Offerpligten mange Ste-

der bidrager til at løsné den gode Forstaaelse mellem de offernydende og de offerydende. Folk kunne ikke forstaa, og det er jo ogsaa en Selvmodsigelse, at Ordet Offer, der betyder frivillig Gave, skal erlægges under Tvang. Der er Tvang baade for Offer og Accidenser, der kan udpantes og anlægges Søgmaal derfor. Det kunne Folk ikke forstaa. Baade de offernydende og de offerydende ere saaledes imod disse Ydelser, og det er derfor tydeligt nok, at det er paa høje Tid, at vi komme til at faa dem afløste og komme til en anden Ydelsesmaade. Lovforslagets Titel lyder jo „Adgang til Afløsning“, og dermed er altsaa ikke sagt, at det skal ske ved Tvang, hvad jeg personlig heller ikke vilde ønske. Vi have hidtil haft Adgang til at afløse Højtidsoffer, og det er i Løbet af de senere Aar gaaet rask fra Haanden. Det er betydelige Summer, der ere afløste, og det er jo det rareste, at det gaar ad Frivillighedens Vej, thi saa bliver der mindre Grund til Klage baade af dem, der skulle yde, og dem, der skulle nyde. Derimod have vi hidtil ikke haft Adgang til at faa Accidensydelsen afløst, og det er det, Lovforslaget giver Adgang til. Altsaa overalt, hvor man ønsker det, kan denne Ydelse blive afløst. Den kan kræves afløst baade af Nydere og af Ydere. Den kan kræves afløst af Yderne, naar Flertallet af Sognemenighedens Medlemmer ere enige, og den kan kræves afløst, naar alle de nydende blive enige derom. Det er for saa vidt nogen Tvang, der indføres her, men dertil er jo intet at sige; naar det ikke er Tilfældet, vilde der slet ikke blive rørt ved Sagen. Ud over det nævnte indeholder Forslaget ingen Tvang; det er jeg glad ved, og det kan jeg tiltræde.

Der er i Motiverne til Forslaget nævnt en anden Grund til, at man nu er fremkommen med Forslaget, og det er Hensynet til et andet Lovforslag, som vi her i dette Ting have under Arbejde, nemlig Ægteskabsloven. Det lader til, at Præsterne ere blevne bange for, at den frivillige Offerydelse, de ville faa, naar vi faa borgerligt Ægteskab, og det bliver en frivillig Sag, om man vil søge kirkelig Velsignelse, da vil blive mindre. Det er et Hensyn, Ministeren tager til de offerberettigede, særlig Præsterne, og det er meget betimeligt. Det viser, at den højtærede Minister helst vil tage paa den Slags Sager med nænsom Haand, helst saa vidt muligt vil fremad ad Frivillighedens Vej, helst saa vidt muligt ikke gøre Uskel til nogen Side. — Det er en Selv-